

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/17/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413216721
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6413216721.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a členov senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľa: C. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. Y. XXX/XX, T., zastúpený JUDr. Michalom Matalom, advokátom so sídlom 984 01 Lučenec, M. Rázusa 19, proti odporcovi: Provident Financial, s.r.o., Mlynské Nivy 49, Bratislava 2, IČO: 35 805 731, zast. De minimis, spol. s.r.o., Mateja Bela 6, 811 06 Bratislava, IČO: 36 868 949, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 19C/86/2013-81 zo dňa 25. 09. 2014, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 400 Eur na účet právneho zástupcu odporcu, do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol: „Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.12.2013 domáhal, aby súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 3703007888, v ktorej je uvedený administratívny poplatok je neprijateľná a súčasne, aby určil, že zmluvná podmienka v zmluve o zabezpečení splátok úveru zo dňa 9.4.2009, týkajúca sa odmeny za hotovostný výber splátok úveru je neprijateľná a z uvedeného dôvodu je odporca povinný navrhovateľovi vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 215, 04 €. V návrhu navrhovateľ uviedol, že účastníci konania uzavreli dňa 9.4.2009 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 370300788, na základe ktorej odporca poskytol navrhovateľovi bezúčelový úver vo výške 280,- €. V zmluve bol uvedený úrok vo výške 23,25%, čo predstavuje 34,34 € a administratívny poplatok vo výške 48,26 €, čo spolu činí 82,60 €. V uvedený deň zrejme došlo k podpisu aj zmluvy o zabezpečení splátok úveru, podľa ktorej mal navrhovateľ zaplatiť za službu odporcovi spočívajúcu v preberaní splátok odmenu vo výške 132,44 €. Spolu mal teda zaplatiť odporcovi celkovo sumu 495,04 € (76,79%). Navrhovateľ odporcovi uhradil celkom 495,04 €, pričom v súvislosti s neprijateľnými poplatkami a úžernou cenou vzniklo na strane odporcu bezdôvodné obohatenie vo výške 215,04 €. Ďalej navrhovateľ v návrhu uviedol, že bol vo finančnej tiesni, kedy bol nútený prijať aj neprímerané podmienky odporcu, pretože mal problém získať v banke úver. Za neprímerané považoval navrhovateľ úverovanie za tak vysokú cenu. Poukázal na neurčitost' predmetu administratívneho poplatku a taktiež, že odmena za zabezpečenie splátok úveru je neprímeraná a odporuje dobrým mravom. Bezdôvodné obohatenie navrhovateľ žaloval vo výške rozdielu medzi platbami, ktoré zaplatil a výškou úveru.

Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s originálom zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 9.4.2009, formulárom o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 9.4.2009, originálom zmluvy o zabezpečení splátok úveru zo dňa 9.4.2009, originálom karty splátok, výsluchom navrhovateľa ako i ostatnými listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Navrhovateľ uzatvoril s odporcom dňa 9.4.2009 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 370300788 na základe ktorej mu odporca poskytol spotrebiteľský úver vo výške 280,- € pri výške ročného úroku 23,25% (t. j. 34,34€), administratívneho poplatku vo výške 48,26 €, t.j. pri celkových nákladoch 82,60 €. RPMN v čase uzatvorenia zmluvy predstavovala výšku 70,26 %. Navrhovateľ sa zaviazal zaplatiť dlžnú sumu odporcovi v 52 - týždenných splátkach vo výške 7,- € a poslednú splátku vo výške 5,60 €. V ten istý deň (t.j. 9.4.2009), podpísal navrhovateľ zmluvu o zabezpečení splátok úveru, v ktorej sa zaviazal, že bude platiť odporcovi (poskytovateľovi) odmenu vo výške 132,44 € v pravidelných týždenných splátkach vo výške 2,52 € a poslednú splátku vo výške 3,92 € počas trvania zmluvy. Predmetom tejto zmluvy bol záväzok odporcu, že bude navrhovateľovi za odmenu pravidelne poskytovať službu spočívajúcu v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru.

Podľa § 3 ods. 1 Zákona 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení rozhodnom pre posúdenie veci, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 Zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v čase rozhodnom pre posúdenie veci, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je potrebné zamietnuť v celom rozsahu. Súd sa stotožnil s názorom navrhovateľa, že dňa 9.4.2009 uzatvoril s odporcom spotrebiteľské zmluvy, a to konkrétne zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene zákona o obchodnej inšpekcii v stave účinnom ku dňu podpisu úverovej zmluvy. Navrhovateľ vystupoval v danom zmluvnom vzťahu ako fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorý čerpal úver priamo pre svoju osobnú spotrebu a odporca ako dodávateľ - podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby. Ďalej mal súd z vykonaného dokazovania za preukázané, že navrhovateľ splatil predmetný úver v celosti, poslednou splátkou poukázanou k rukám zástupkyne odporcu dňa 22.11.2010 vo výške 3,- €. Navrhovateľ svojim návrhom žiadal o vydanie bezdôvodného obohatenia dohodnutej odplaty v celkovej výške 215,04 € pre neprijateľnosť zmluvných podmienok

Vzhľadom k tomu, že odporca v konaní vzniesol námietku premlčania, súd sa v ďalšom zaoberal dôvodnosťou tejto námietky a dospel k záveru, že je dôvodná. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe, ktorá plynie odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. Objektívna premlčacia doba je 3-ročná a v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia je 10-ročná a začína plynúť odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. Subjektívna premlčacia doba sa musí zmestiť do objektívnej premlčacej doby a nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor. V prejednávanej veci je týmto momentom vždy počiatok splatnosti jednotlivých splátok. Keďže navrhovateľ poukázal na účet odporcu poslednú splátku dňa 22.11.2010 a návrh na súd bol podaný až dňa 20.12.2013, jeho právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčané v celom

rozsahu, aj pokiaľ ide o plynutie 3 ročnej objektívnej lehoty. Súd sa nestotožnil s názorom zástupcu navrhovateľky, že v danom prípade by mala byť aplikovaná 10 ročná premlčacia doba na plnenie práva z bezdôvodného obohatenia, keďže v konaní nezistil žiadne okolnosti svedčiace o tom, že odporca sa mal úmyselne na úkor navrhovateľa obohatiť. Úmysel nemožno dovodiť len z tej skutočnosti, že odporca používa zmluvy na predtlačенých formulároch do ktorých nemá možnosť spotrebiteľ zasiahnuť. Súd k tejto výhrade uvádza, že navrhovateľ ako spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa s predkladanými zmluvnými podmienkami, ktoré boli v zmluve formulované dostatočne určito a zrozumiteľne, obsahovali všetky podstatné náležitosti ohľadne nákladov spotrebiteľa, ktoré bude musieť za úver vynaložiť a nemusel takúto zmluvu, pokiaľ sa mu zdala nevýhodná uzatvárať.

Vzhľadom k tomu, že súd návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu premlčania jeho nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd sa nezaoberal meritom veci (prijateľnosťou, resp. neprijateľnosťou zmluvných podmienok), keď tieto sú z dôvodu premlčania celého nároku navrhovateľa bezpredmetné.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 142 ods.1 v spojení s § 150 ods. 2 OSP a priznal úspešnému odporcovi trovy konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 400,- €, pričom tieto trovy právneho zastúpenia krátil zo sumy 788,50 €, nakoľko ide o drobný spor a vyúčtované trovy právneho zastúpenia boli neprimerané k výške žalovanej sumy. Právnomu zástupcovi odporcu pritom prináležala odmena za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia, podanie vyjadrenia v žalobe, účasť na pojednávaní dňa 25.9.2014), po 61,17 € účtované v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v súlade s § 13 ods. 3 predmetnej vyhlášky; jedenkrát účasť na nemeritórnom pojednávaní 15,29 € (1/4 úkonu) štyrikrát režijný paušál po 8,04 €. Ďalej súd priznal právnomu zástupcovi odporcu náhradu za stratu času stráveného cestovaním na pojednávanie dňa 25.9.2014 a dňa 12.09.2014 a späť vo výške po 107,20 € (za 4 polhodiny, každá po 13,40 € bez DPH) a cestovné za použitie osobného motorového vozidla na pojednávanie dňa 25.9.2014 vo výške 105,75 € (348 km, základná náhrada 0,183/km) a pojednávanie dňa 12.09.2014 vo výške 105,97 + DPH, celkom trovy právneho zastúpenia 788,50 €.“

Proti rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie navrhovateľ v celom rozsahu, a to z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p., pretože rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a podľa písm. a), pretože v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď prvostupňový súd nedostatočným odôvodnením napadnutého rozhodnutia odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom. Navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Navrhovateľ sa nestotožnil so záverom súdu, že nárok navrhovateľa je premlčaný. Odporca v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti poskytuje úvery z vlastných zdrojov. Vzhľadom na túto skutočnosť je odporca povinný pri vykonávaní uvedenej činnosti postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou pri dodržiavaní všeobecne záväzných právnych noriem a v súlade s dobrými mravmi. Vzhľadom na vzniknuté bezdôvodné obohatenie odporcu, ktoré vzniklo v príčinnej súvislosti s neprijateľnými poplatkami a úžernou cenou, je potrebné považovať jeho konanie za úmyselné, pri ktorom platí 10 ročná objektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Posledná splátka úveru bola zaplatená najneskôr dňa 22. 11. 2010 a návrh na súd bol podaný dňa 20. 12. 2013.

Odvolateľ uviedol, že prvostupňový súd sa vôbec nevysporiadal a nerozhodol o neplatnosti neprijateľných zmluvných podmienok. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné zmluvné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Absolútna neplatnosť právneho úkonu sa nepremičuje. V danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorej základnou črtou je to, že je vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Súčasťou zmluvy o úvere boli neprijateľné zmluvné podmienky, a to podmienka obsahujúca administratívny poplatok a neprijateľná zmluvná podmienka týkajúca sa odmeny za hotovostný výber splátok úveru. Dôvody neprijateľných zmluvných podmienok spočívajú v neurčitosti predmetu administratívneho poplatku. V zmluve sa nenachádza predmet vedľajšieho plnenia iba cena vedľajšieho plnenia - administratívny poplatok. Odmena za zabezpečenie splátok úveru je neprimeraná a odporuje dobrým mravom.

Navrhovateľ tiež namietal nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa o trovách konania, keď tento neaplikoval ust. § 150 ods. 1 O. s. p.. Z dôvodu hodných osobitného zreteľa, nemal súd odporcovi priznať

náhradu trov konania a to s poukazom na existenciu viacerých okolností hodných osobitného zreteľa na strane navrhovateľa, a to skutočnosť, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane odporcu a tiež existuje nepriaznivá sociálna situácia na strane navrhovateľa. Rozhodnutie v súlade s § 150 ods. 1 O. s. p. nebude zaťažovať ani odporcu, ktorý mal podľa účtovnej uzávierky za kalendárny rok 2013 zisk po zdanení takmer 10 000 000 Eur.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 83,05 Eur vrátane DPH. Uviedol, že navrhovateľ v konaní nijako nepreukázal, že odporca vedel, že svojim konaním získa bezdôvodné obohatenie, ani to, že odporca chcel obohatenie získať, ani to, že vedel, že svojim konaním obohatenie získať môže, a ani to, že s týmto následkom bol odporca pre prípad, že nastane uzrozumený, t. j. nie je daný ani nepriamy úmysel. Pričom úmysel (či už priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačí ak povinný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne.

Za dôkaz preukazujúci úmysel odporcu sa bezdôvodne obohatiť, nemožno považovať výpis z Obchodného registra alebo obsah Zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku prvostupňového súdu (ust. § 219 ods. 2 O. s. p.) v časti, v ktorej zamietol návrh navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 215,04 Eur. V súdnej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, dostatočne zistil skutkový stav a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie o veci. Dôvody, pre ktoré tak urobil, správne rozobral v odôvodnení rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Odvolací súd uvádza, že procesné právo podmieňuje úspech účastníka v konaní unesením dvoch procesných bremien - bremena tvrdenia a dôkazným bremenom. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a dôkazného bremena je ust. § 120 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý je určený výsledkom vykonaného dokazovania, pričom dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nebolo preukázané je nepriaznivé rozhodnutie pre toho účastníka konania, ktorý neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení.

Po preskúmaní veci v medziach daných odvolaním navrhovateľa odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd správne rozhodol, keď návrh zamietol, keďže navrhovateľ právne relevantným spôsobom nepreukázal, že zo strany odporcu išlo v danom prípade o úmyselné obohatenie sa. Navrhovateľ v konaní nepreukázal úmyselné obohatenie sa odporcu na úkor navrhovateľa.

Všeobecne zavinenie je definované, ako vnútorný psychický vzťah človeka, jednak k vlastnému protiprávnemu konaniu (porušeniu právnej normy), a jednak k výsledku tohto protiprávneho konania, ktorý má za následok trestnú alebo civilnoprávnu zodpovednosť. Zavinenie môže byť: úmyselné (vôľa porušiť právnu normu), kde úmysel môže byť priamy, alebo nepriamy. Úmysel priamy, pri bezdôvodnom obohatení je daný vtedy, pokiaľ ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojim konaním získa bezdôvodné obohatenie a bezdôvodné obohatenie získať chcel, o úmysel nepriamy sa jedná, pokiaľ ten, kto sa na úkor iného obohatí vedel, že svojim konaním môže obohatenie, ktoré mu nepatrí získať, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Prvostupňový súd sa správne nestotožnil s názorom zástupcu navrhovateľky, že v danom prípade by mala byť aplikovaná 10 ročná premlčacia doba na plnenie práva z bezdôvodného obohatenia, keďže v konaní nezistil žiadne okolnosti svedčiace o tom, že odporca sa mal úmyselne na úkor navrhovateľa obohatiť.

Navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že by odporca mal úmysel bezdôvodne sa obohatiť vo vzťahu k plneniu vyplývajúcej zo zmluvy uzavretej účastníkmi konania, a že by tento úmysel existoval v čase získania bezdôvodného obohatenia. K preukázaniu úmyslu na strane odporcu bezdôvodne sa obohatiť nepostačuje tvrdenie navrhovateľa, že odporca vzhľadom na predmet svojej činnosti - poskytovanie úverov, mal povinnosť postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou pri dodržaní všeobecne záväzných právnych noriem a v súlade s dobrými mravmi, nakoľko týmto tvrdením nie je preukázaný úmysel odporcu bezdôvodne sa obohatiť na úkor navrhovateľa. Navrhovateľ mal možnosť oboznámiť sa s právnymi predpismi, teda mal možnosť nepovolené úroky, či poplatky nezaplatiť. Účastníci uzatvorili zmluvu o úvere dňa 09. 04. 2009. V konaní bolo nesporné, že išlo o zmluvu uzatvorenú v súlade so zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, tiež nebolo sporé, že posledná úhrada dojednanej splátky zo strany navrhovateľa, ako dlžníka v prospech odporcu bola realizovaná 22. 11. 2010. A keďže navrhovateľ nepreukázal úmysel odporcu získať bezdôvodné obohatenie od navrhovateľa, správne prvostupňový súd potom aplikoval ust. § 107 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, podľa ktorého najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky odo dňa, keď k nemu došlo. Ak k poslednému takémuto plneniu došlo úhradou dňa 22. 11. 2010, potom lehota uplynula dňa 22. 11. 2013 a návrh bol podaný na súd dňa 20. 12. 2013.

V 10 ročnej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačí teda, keď povinný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne.

Navrhovateľ právne relevantným spôsobom nepreukázal, že sa na daný prípad vzťahuje objektívna desaťročná premlčacia lehota, a keďže žiadne iné relevantné tvrdenia vo vzťahu k existencii úmyslu na strane odporcu, bezdôvodne sa na jeho úkor obohatiť, v konaní neprodukoval a nepreukázal, odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu, ktorým okresný súd žalobu pre premlčanie uplatneného nároku zamietol, je vecne správne.

Keďže vzhľadom na vyššie uvedené došlo k zamietnutiu návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia vecne správne je aj rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorý zamietol návrh vo zvyšku a nezaoberal sa prijateľnosťou, resp. neprijateľnosťou zmluvných podmienok, keď tieto sú z dôvodu premlčania celého nároku navrhovateľa bezpredmetné. V danom prípade nebol daný naliehavý záujem na určení, keďže návrh bol zamietnutý z iných dôvodov, t.j. nie z dôvodu posúdenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. Nedošlo zo strany prvostupňového súdu k odňatiu možnosti navrhovateľovi konať pred súdom. Určením neprijateľnosti zmluvných podmienok by nedošlo k zmene právneho postavenia navrhovateľa ani k vyriešeniu ich vzájomných vzťahov.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Rozhodnutie prvostupňového súdu jasne a zrozumiteľne dalo odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetnou vecou, t. j. uplatnením nároku. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa sú zrejme úvahy, akými sa riadil, aj ako vec právne posúdil. Vzhľadom k tomu, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmluvy bol z dôvodu premlčania zamietnutý a navrhovateľovi teda nevyplývajú voči odporcovi v tomto smere žiadne práva, potom nemôže byť daný záujem ani na rozhodnutí, že navrhovateľ plnil na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Správne prvostupňový súd rozhodol aj o náhrade trov konania v súlade s § 150 ods. 2 O. s. p. Navrhovateľ v odvolaní namietal, že prvostupňový súd nesprávne rozhodol o trovách, keď neaplikoval ust. § 150 ods. 1 O. s. p. a mal za to, že súd nemal odporcovi priznať náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa a za tieto okolnosti považoval skutočnosť, že na strane odporcu došlo

k bezdôvodnému obohateniu a tiež nepriaznivú sociálnu situáciu navrhovateľa, pričom nepriznanie náhrady trov nebude zaťažovať odporcu, ktorý je finančne silný.

Odvolačný súd poukazuje na to, že predpokladom použitia ust. § 150 ods. 1 O. s. p. je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa. Avšak aj vtedy má byť jeho použitie výnimočné. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 142 O. s. p.) i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Aplikácia tohto ustanovenia je odôvodnená tým, že strohá aplikácia ustanovení o náhrade trov konania, by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k tvrdosti. Vždy treba zvažovať okolnosti konkrétneho prípadu a to tak na strane toho, v koho prospech má byť toto ustanovenie použité, ako aj na strane toho, komu inak patriaci nárok nie je priznaný, t. j. či možno od neho spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal bez nároku na ich náhradu, keď mal v konaní úspech. Konkrétnejšie hľadiská pre použitie tohto ustanovenia možno čerpať zo súdnej praxe, podľa ktorej pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery účastníkov, treba brať do úvahy tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde a prihliadnuť aj k postoju účastníkov v konaní.

V danom prípade navrhovateľ uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, pričom nárok bol zamietnutý z dôvodu, že uplynula premlčacia lehota a nie je už dôvod rozhodovať o neprijateľných podmienkach. Táto skutočnosť nie je okolnosťou hodnou osobitného zreteľa. Navrhovateľ mal možnosť uplatniť svoje práva v lehote. Pokiaľ tvrdí navrhovateľ nepriaznivú sociálnu situáciu na svojej strane, v konaní nebola preukázaná navrhovateľom táto skutočnosť, t. j., že by išlo o taký prípad hodný osobitného zreteľa, kedy by bolo na mieste aplikovať ust. § 150 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na to v súlade s § 212 ods. 1 O. s. p. odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti o náhrade trov konania.

Odvolačný súd rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti o trovách konania potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p., keď výška priznaných trov nebola zo strany navrhovateľa namietaná, preto sa nestala predmetom skúmania odvolacieho súdu.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. Navrhovateľ bol v odvolacom konaní neúspešný, preto mu nepatrí náhrada trov odvolacieho konania. Odporca bol z hľadiska výsledku odvolacieho konania v odvolacom konaní úspešný, a keďže odvolací súd nezistil dôvody na aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. odporcovi patrí náhrada trov konania. Súd v súlade s § 151 ods. 1, 2 O. s. p. nepriznal odporcovi náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko odporca si trovy odvolacieho konania nevyčíslil, uviedol len, že žiada uhradiť sumu 83,05 Eur vrátane DPH, takéto uvedenie sumy nezodpovedá ustanoveniu zákona, ktoré pre priznanie náhrady trov právneho zastúpenia vyžaduje vyčíslenie trov právneho zastúpenia (t. j. uvedenie z čoho pozostávajú - počet úkonov, hodnota úkonu, paušálna náhrada, DPH ...).

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.